

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«МИСЛИВСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО»**

**Другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 205 Лісове господарство
галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство**

**ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ ЗНУ**

Голова вченої ради М.О. Фролов
(протокол № 7 від 23.02 2021 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 2021 н.р.

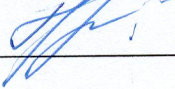
Ректор М.О. Фролов
(наказ № 75 від 24.02 2021 р.)

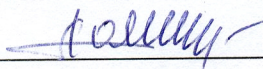
Запоріжжя
2021

АРКУШ ПОГОДЖЕННЯ

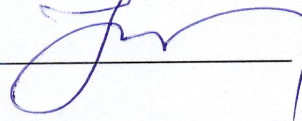
Гарант освітньої програми

 Н.І. Лебедєва

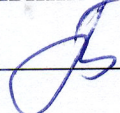
Декан біологічного факультету

 Л.О. Омелянчик

Керівник навчального відділу

 Л.О. Нестеренко

Начальник відділу моніторингу якості освіти і ліцензування

 М.А. Томченко

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

 О.І. Гура

ПЕРЕДМОВА

Запорізький національний університет. «Мисливське господарство»: освітньо-професійна програма.

Переглянуто проєктною групою відповідно до стандарту вищої освіти України підготовки магістра за спеціальністю 205 Лісове господарство, затвердженого наказом МОН України № 15 від 05.01.2021 р.

у складі:

Лебедева Наталія Іванівна	гарант освітньої програми, кандидат біологічних наук, доцент кафедри мисливствознавства та іхтіології
Домніч Валерій Іванович	доктор біологічних наук, професор кафедри мисливствознавства та іхтіології
Дударєва Галина Федорівна	кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри загальної та прикладної екології і зоології

Розглянуто на вченій раді біологічного факультету ЗНУ

Протокол № 7 від 20 січня 2021 р.

I. Профіль освітньої програми

1 – Загальна характеристика	
Повна назва вищого навчального закладу освіти	Запорізький національний університет
Ступінь вищої освіти	Магістр
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Мисливське господарство»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці
Назва кваліфікації	Ступінь вищої освіти – Магістр Спеціальність – 205 Лісове господарство Освітня програма – Мисливське господарство
Наявність акредитації	Акредитовано рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (протокол № 24 (41) від 15 грудня 2020 р.)
Цикл / рівень	НРК України – 7 рівень, FQ -EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	на основі ступеня вищої освіти бакалавр, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст
Мова(и) викладання	Українська
Терміни дії освітньої програми	До планового (позапланового) оновлення.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://www.znu.edu.ua/opp2020/mag/bio/mag_mislivs__ke_gospodarstv_o.pdf
2 – Мета освітньої програми	
<p>Мета освітньо-професійної програми полягає у підготовці висококваліфікованих фахівців, здатних застосовувати набуті компетентності для здійснення професійної та науково-практичної діяльності, зокрема розв’язування складних завдань та проблемних питань у галузі лісового та мисливського господарств; розробка та впровадження ефективних заходів з охорони, відтворення та сталого використання мисливських ресурсів; впровадження сучасних інноваційних технологій у професійну діяльність.</p>	

3 – Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, предметна спеціальність або спеціалізація)	Галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство» Спеціальність 205 «Лісове господарство»
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма спрямована на формування та розвиток професійних компетентностей для здійснення виробничої діяльності у мисливських і лісомисливських господарствах з урахуванням сучасних інформаційних та інноваційних технологій.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта в галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство, спеціальності 205 Лісове господарство. Освітньо-професійна програма пропонує комплексний підхід до вивчення питань у галузі сталого природокористування через теоретичне і практичне навчання. <i>Ключові слова:</i> мисливське господарство, мисливство, тваринні ресурси, рослинні ресурси, ліс, ємність угідь, продуктивність угідь, упорядкування угідь, відтворення, збереження, управління популяціями.
Особливості програми	<p>Програма базується на сучасних наукових здобутках лісівничої науки і мисливствознавства щодо сталого природокористування при підготовці кваліфікованих кадрів для організаційно-управлінської діяльності у мисливських господарствах, а також для та науково-дослідної діяльності як науковий резерв закладів вищої освіти, науково-дослідних установ відповідної галузі. Обов'язковою умовою набуття професійних компетенцій є проходження практичної підготовки на провідних лісомисливських та мисливських підприємствах України.</p> <p>ОПП спрямована на підготовку висококваліфікованих фахівців з інноваційним мисленням, визначеною громадською позицією, відповідною теоретичною та практичною підготовкою, умінням виконувати професійні функції, приймати управлінські рішення, здійснювати наукові дослідження, брати на себе відповідальність за свої дії, що є необхідною передумовою для успішної професійної інтеграції здобувачів вищої освіти до європейського і світового простору.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – сучасні наукові та соціально-економічні концепції, принципи і методи ведення мисливського господарства та сталого використання природних ресурсів; – принципи структурної та функціональної організації біогеоценозів і механізми підтримання гомеостазу; – принципи моніторингу та оцінку стану природних комплексів й охорони природи; – принципи функціонування та розвитку мисливського господарства; – основи чинного законодавства України в галузі природокористування та охорони природи.

	<i>Методи, методики та технології:</i> здобувач вищої освіти повинен володіти сучасними методиками, засобами та технологіями експериментальних досліджень; оцінки росту і продуктивності лісових насаджень, інвентаризації та використання лісових ресурсів; вміти користуватися сучасним обладнанням, інструментами, механізмами та технологіями щодо управління популяціями диких тварин, охорони, відтворення та сталого використання мисливських ресурсів; вміти користуватися інформаційними та комп'ютерними технологіями.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Фахівець здатний виконувати зазначену професійну роботу відповідно до національного класифікатора професій (ДК 003-2010) та International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08) розділу 2 Професіонали, групи 2211.2 Біологи, ботаніки, зоологи та професіонали споріднених професій; а також підкласу 2213 Професіонали в агрономії, водному господарстві, зооінженерії, лісівництві, меліорації та природно-заповідній справі.
Подальше навчання	Продовження навчання за програмою третього циклу FQ-EHEA, 8 рівня EQF-LLL та 8 рівня НРК для здобуття третього (освітньо-наукового) рівня – доктора філософії. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання із застосуванням структурно-логічних, інтеграційних, ігрових, інформаційно-комп'ютерних і діалогово-комунікаційних технологій; самонавчання. Форми організації навчання: лекції, лабораторні і практичні заняття, консультації; самостійна робота. Практична підготовка спрямована на особистісний розвиток, групову і самостійну проектну діяльність.
Оцінювання	Система оцінювання включає поточний та підсумковий семестровий контроль знань, оцінювання результатів практик, виконання курсових робіт. Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, лабораторних, семінарських занять, поточної атестації. Максимальна сума балів за дві поточні атестації складає 60 балів за 100-бальною шкалою оцінювання. Форми поточного контролю: усне і письмове опитування, складання тестових завдань, захист виконаних лабораторних і практичних завдань. Підсумковий семестровий контроль із певної дисципліни проводиться відповідно до навчального плану у вигляді екзамену, диференційованого заліку, заліку в терміни, передбачені графіком освітнього процесу Сума балів, відведених на підсумковий семестровий контроль, становить 40 за 100- бальною шкалою оцінювання. Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума балів за поточні атестації та балів, отриманих під час підсумкового семестрового контролю. Сумарна оцінка за вивчення дисципліни виставляється за національною та європейською шкалою. Форми підсумкового контролю: письмові та усні екзамени, складання

	тестових завдань, захист індивідуальних завдань (якщо його виконання передбачено робочою програмою), захист звітів з виробничих практик.	
6 – Програмні компетентності		
Вид компетентності	Шифр	
Інтегральна компетентність	ІК	Здатність розв’язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері лісового і мисливського господарства
Загальні компетентності	Компетентності, визначені стандартом вищої освіти:	
	ЗК 1.	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
	ЗК 2.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
	ЗК 3.	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
	ЗК 4.	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
	ЗК 5.	Здатність розробляти проекти та управляти ними.
	ЗК 6.	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
	ЗК 7.	Здатність працювати в міжнародному контексті.
	Компетентності, визначені закладом вищої освіти:	
	ЗК 8.	Здатність до самостійного вивчення та засвоєння нових методів дослідження, до змін наукового та науково-виробничого профілю професійної діяльності.
ЗК 9.	Особистісна компетенція дотримання етичних та правових норм щодо інших людей і відносно природи (принципи біоетики), розуміє соціальні та екологічні наслідки своєї професійної діяльності, має чітку ціннісну орієнтацію на збереження природи та охорону прав і здоров'я людини.	
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	Компетентності, визначені стандартом вищої освіти:	
	СК 1.	Здатність критично осмислювати проблеми лісового господарства й дотичні міждисциплінарні проблеми та приймати ефективні рішення щодо їх вирішення.
	СК 2.	Здатність забезпечувати сталий розвиток лісового господарства.
	СК 3.	Здатність оцінювати регіональні особливості природно-кліматичних умов для організації ефективного лісового господарства, виконання лісами різнопланових функцій та збільшення площ лісів.
	СК 4.	Здатність розробляти та реалізовувати поточні та стратегічні плани розвитку підприємств лісової галузі, беручи до уваги ресурси, ризики, а також економічні, правові та екологічні аспекти.

	СК 5.	Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі лісового господарства у широких або мультидисциплінарних контекстах.
	СК 6.	Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед населення для формування в них екологічного мислення, свідомості та відповідальності за стан довкілля.
	<i>Компетентності, визначені закладом вищої освіти:</i>	
	СК 7.	Здатність застосовувати новітні технології для визначення, оцінки та оптимізації мисливських угідь.
	СК 8.	Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи підвищення продуктивності та біологічної стійкості біоценозів, сталого використання мисливських ресурсів.
	СК 9.	Здатність застосовувати на практиці методи управління в галузі природокористування, охорони та відновлення біоресурсів.
	СК 10.	Здатність вирішувати завдань з організації та ведення мисливського господарства; обґрунтовувати ефективність господарських і організаційно-управлінських рішень.
	СК 11.	Здатність використовувати професійно-профільні знання для розробки нормативної, методичної та проектної документації.
	СК 12.	Здатність забезпечувати виконання норм чинного законодавства України та свідомо їх застосовувати у професійній діяльності.
	7 – Програмні результати навчання (ПРН)	
	Шифр	Опис результатів навчання
	<i>Програмні результати навчання, визначені стандартом вищої освіти</i>	
	ПН 1.	Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері лісового господарства та є основою для оригінального мислення, забезпечення сталого розвитку та проведення досліджень.
	ПН 2.	Вільно спілкуватись усно і письмово українською та іноземною мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій у сфері лісового господарства.
	ПН 3.	Приймати ефективні рішення з питань лісового господарства, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати його розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.
	ПН 4.	Відшуковувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.
	ПН 5.	Здійснювати управління складною діяльністю у сфері лісового господарства та у ширших контекстах, забезпечувати якість, оцінювати ефективність і результативність діяльності.
	ПН 6.	Оцінювати стан лісових фітоценозів, лісові ресурси в конкретних лісорослинних умовах, їх потенціал та прогнозувати можливості використання.

РН 7.	Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері лісового господарства з урахуванням доступних ресурсів та ризиків, а також економічних, правових та екологічних аспектів.
РН 8.	Розробляти та вдосконалювати технологічні і виробничі процеси, впроваджувати сучасні цифрові технології.
РН 9.	Визначати критерії ефективності та обирати оптимальну стратегію ведення лісового господарства залежно від зовнішніх та внутрішніх умов.
РН 10.	Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань лісового господарства та дотичних проблем до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.
РН 11.	Застосовувати сучасні експериментальні та математичні методи, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач лісового та мисливського господарства.
РН 12.	Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань та створення нових технологій й продуктів лісового та мисливського господарства та в ширших мультидисциплінарних контекстах.
<i>Програмні результати навчання, визначені закладом вищої освіти</i>	
РН 13.	Спеціалізовані знання чинного природоресурсного та природоохоронного законодавства України, що є основою дотримання вимог чинного законодавства у професійній діяльності.
РН 14.	Застосовувати сучасні методи і технології підвищення біологічної стійкості біоценозів та управління популяціями диких тварин.
РН 15.	Здійснювати планування, організацію та виконання заходів щодо поліпшення стану мисливських угідь.
РН 16.	Розробляти програми сталого комплексного використання мисливських угідь як об'єкту мисливського господарства та рекреаційної діяльності, забезпечувати якість, оцінювати ефективність і результативність діяльності.
РН 17.	Складати план мисливсько-господарських заходів і перспективний план розвитку мисливського господарства, забезпечувати якість, оцінювати ефективність і результативність діяльності.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програм	
Кадрове забезпечення	<p>Випускаюча кафедра – кафедра біології лісу, мисливствознавства та іхтіології.</p> <p>Науково-педагогічні працівники, які залучені до реалізації освітнього процесу за ОПП, штатні працівники ЗНУ, мають науковий ступінь, вчене звання та підтверджений рівень наукової та професійної активності. Усі викладачі раз на п'ять років проходять підвищення кваліфікації.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	Запорізький національний університет для провадження освітньої діяльності і забезпечення підготовки здобувачів відповідних освітніх рівнів має розвинену інфраструктуру: навчальні корпуси, наукову бібліотеку, спортивний комплекс, гуртожитки, пункти харчування, медичний пункт, точки доступу до мережі Інтернет тощо. У ЗНУ функціонує Зоологічний музей.

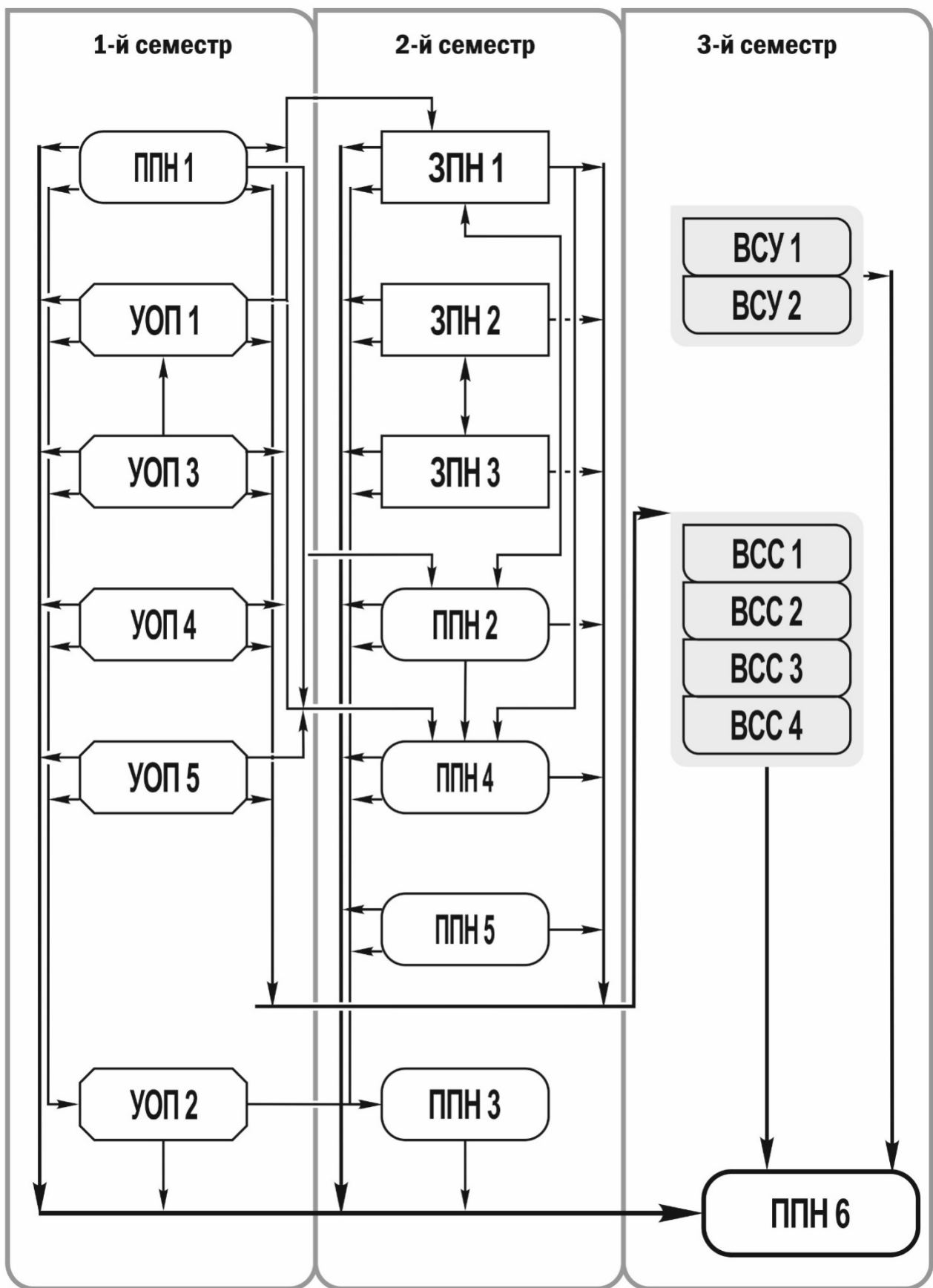
	<p>Освітній процес за ОПП реалізується у навчальному корпусі № 3 ЗНУ (за адресою: м. Запоріжжя, вул. Гоголя, 62). Практична підготовка здобувачів вищої освіти здійснюється на базі біостанції-профілакторію ЗНУ на о. Хортиця, мисливських, лісомисливських господарства різних форм власності; установ та організації природоресурсного та природоохоронного спрямування (відповідно двосторонніх угод).</p> <p>Матеріально-технічне забезпечення, зокрема навчальні приміщення, спеціалізовані лабораторії, приміщення для зберігання хутрової сировини та робочих остеологічних колекцій; приміщення для науково-педагогічних працівників, мультимедійне обладнання, відповідає ліцензійним вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти і є достатнім для забезпечення якості освітнього процесу.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Офіційні сайти ЗНУ (https://www.znu.edu.ua) та кафедри біології лісу, мисливствознавства та іхтіології (https://web.znu.edu.ua/myslyvstvo/) містять всю необхідну інформацію щодо реалізації освітнього процесу за ОПП.</p> <p>Освітній процес забезпечений сучасним матеріально-технічним та науково-методичним забезпеченням. Використовуються авторські розробки науково-педагогічних працівників ЗНУ, система електронного навчання ЗНУ на платформі Moodle, інтернет-ресурси; існує доступ до повнотекстових баз даних (SCOPUS, Web of Science). У науковій бібліотеці ЗНУ функціонує університетський репозитарій.</p>
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>На основі двосторонніх договорів між Запорізьким національним університетом та Національним університетом біоресурсів та природокористування України (м. Київ); Національним лісотехнічним університетом (м. Львів); Дніпровським державним агроєкономічним університетом (м. Дніпро); Харківським національним університетом імені В.Н. Каразіна (м. Харків); Березнівським лісотехнічним коледжем Національного університету водного господарства та природокористування (м. Березне).</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>На основі двосторонніх договорів між Запорізьким національним університетом та науковими установами і закладами вищої освіти закордонних країн-партнерів у рамках програми ЄС «Erasmus+»; University of Pitești (Romania); Гомельським державним університетом імені Франциска Скорони (Республіка Білорусь, м. Гомель).</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>Іноземці та особи без громадянства, у тому числі закордонні українці, які постійно проживають в Україні, особи, яких визнано біженцями, та особи, які потребують додаткового захисту мають право на здобуття вищої освіти нарівні з громадянами України.</p>

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1 Перелік компонентів освітньої програми «Мисливське господарство»

Код навч. дисц.	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (робота), види практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти освітньо-професійної програми			
Цикл загальної підготовки			
ЗПН 1	Проектна діяльність в лісомисливських господарствах	3	залік
ЗПН 2	Методи наукових досліджень	3	екзамен
ЗПН 3	Професійно-орієнтований практикум іноземною мовою	3	залік
Цикл професійної підготовки спеціальності			
ППН1	Упорядкування мисливських угідь	4	залік
ППН 2	ГІС-технології у лісовому та мисливському господарстві	5	залік
ППН 3	Виробнича практика з лісового господарства	6	діф. залік
ППН 4	Організація та управління в мисливському господарстві	4	екзамен
ППН 5	Мисливське та природоохоронне законодавство	5	екзамен
ППН 6	Кваліфікаційна робота магістра	12	захист
Цикл професійної підготовки освітньої програми			
УОП 1	Вольєрне утримання диких копитних	3	залік
УОП 2	Виробнича практика з мисливського господарства	9	діф. залік
УОП 3	Управління популяціями мисливських тварин	3	екзамен
УОП 4	Стандартизація та сертифікація мисливської продукції	3	екзамен
УОП 5	Вторинні ресурси мисливського господарства	3	екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		66 (73,3)	
Вибіркові компоненти освітньо-професійної програми			
Дисципліни вільного вибору студента в межах Університету			
ВСУ 1	Вибіркова дисципліна № 1	3	залік
ВСУ 2	Вибіркова дисципліна № 2	3	залік
дисципліни вільного вибору студента в межах спеціальності			
ВСС1	Вибіркова дисципліна № 1	4	залік
ВСС2	Вибіркова дисципліна № 2	4	залік
ВСС3	Вибіркова дисципліна № 3	5	залік
ВСС 4	Вибіркова дисципліна № 4	5	залік
Загальний обсяг вибірових компонентів:		24 (26,7)	
Загальний обсяг освітньо-професійної програми		90	

2.2 Структурно-логічна схема освітньої програми «Мисливське господарство»

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Мисливське господарство» спеціальності 205 «Лісове господарство» здійснюється у формі захисту кваліфікаційної роботи магістра та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня магістра.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ЗПН 1	ЗПН 2	ЗПН 3	ППН1	ППН 2	ППН 3	ППН 4	ППН 5	ППН 6	УОП 1	УОП 2	УОП 3	УОП 4	УОП 5	ВСУ 1	ВСУ 2	ВСС1	ВСС2	ВСС3	ВСС 4
ЗК 1	+			+	+	+	+		+		+	+	+		+	+				+
ЗК 2	+	+			+	+			+		+	+			+	+			+	+
ЗК 3	+	+	+	+	+	+			+		+	+	+		+	+		+	+	+
ЗК 4	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+							+	+	
ЗК 5	+	+				+		+	+	+	+						+	+	+	
ЗК 6	+			+		+	+		+		+			+					+	
ЗК 7	+		+						+									+	+	
ЗК 8				+			+		+	+	+	+		+			+	+	+	+
ЗК 9				+		+	+	+	+	+	+		+	+			+	+	+	+
СК 1	+	+		+	+	+	+		+		+				+	+	+		+	+
СК 2		+		+	+	+	+	+	+	+		+	+	+			+	+	+	+
СК 3		+		+	+	+	+		+			+	+	+						+
СК 4		+		+	+	+	+	+	+	+		+	+				+	+	+	+
СК 5	+	+		+	+	+	+	+	+	+		+			+	+		+	+	+
СК 6	+	+	+			+			+		+				+	+		+	+	+
СК 7				+					+	+	+	+							+	
СК 8				+			+		+	+	+	+		+			+	+	+	+
СК 9				+			+	+	+	+	+		+	+			+	+	+	+
СК 10				+			+		+	+	+			+			+	+	+	+
СК 11				+			+	+	+	+	+		+	+			+	+	+	+
СК 12								+	+		+		+				+	+	+	+

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідним компонентам освітньо-професійної програми**

	ЗПН 1	ЗПН 2	ЗПН 3	ППН1	ППН 2	ППН 3	ППН 4	ППН 5	ППН 6	УОП 1	УОП 2	УОП 3	УОП 4	УОП 5	ВСУ 1	ВСУ 2	ВСС 1	ВСС 2	ВСС 3	ВСС 4
РН 1	+	+		+		+			+		+									
РН 2	+		+			+			+		+				+	+		+	+	
РН 3	+			+		+	+		+		+								+	
РН 4		+			+	+			+			+							+	
РН 5	+					+			+		+						+			
РН 6				+		+	+		+					+						
РН 7	+	+				+	+	+	+	+								+	+	
РН 8				+	+	+			+			+	+							+
РН 9						+	+		+		+									
РН 10	+	+				+			+		+				+	+			+	+
РН 11		+		+	+	+			+		+									
РН 12	+	+				+			+		+				+	+				+
РН 13						+		+	+		+		+				+	+	+	+
РН 14									+	+	+	+							+	
РН 15				+					+		+									
РН 16				+			+		+	+	+			+			+	+	+	+
РН 17				+			+		+		+						+			